

Efter ett vilsamt nedslag i Gottsundagipen förra veckan är det så dags för sista delen i vår serie. Uppsala Fria tittar den här veckan lite närmare på satsningar som görs för tjejer och kvinnor i Gottsunda.

Gottsunda – så mycket mer

DEL 4

Kvinnosatsningar

Traditionellt satsas det mer på aktiviteter för killar än för tjejer i Gottsunda medan kvinnor med utländsk bakgrund, som är vana vid ett stort nätverk av familj, vänner och grannar ofta upplever en stor ensamhet. Deltagandet i föreningsverksamheten dalar i hela landet, men främst bland tjejer och kvinnor i segregerade områden med små resurser.

TEXT OCH FOTO: NATALIE VON DER LEHR
• kultur@uppsalafria.nu

– Att vara aktiv i en förening är ett sätt lära sig demokrati och inflytande, säger Lena Ekenberg, projektledare för Gottsunda Sisterhood

Hon fick upp ögonen för vilken kraft det fanns i unga tjejer genom ett tidigare projekt på Gottsunda Dans och teater. Hon jobbade då med en grupp tonåringar som, med en hög dagböcker skrivna av tonårstjejer som utgångspunkt, utvecklade en egen teater och dansföreställning som kallades för Blodstrar.

ERFARENHETEN BLEV grunden för Gottsunda Sisterhood. Projektet går ut på att ta reda på vad tjejerna själva vill göra och sedan visa dem på redan befintlig verksamhet eller hjälpa dem att starta nya aktivitetsgrupper. Lena Ekenberg värnar starkt om föreningslivet.

– Förutom att utöva demokrati och att lära sig att det går att påverka är föreningar en plats där man kan komma i kontakt med olika människor och platser, säger Lena Ekenberg.

Hon betonar också vikten av att informera om att det finns mycket aktiviteter som är gratis eller är mycket billiga.

I Gottsunda har många inte råd med dyra aktiviteter till barnen. En del av Gottsunda Sisterhoods verksamhet är även uppsökande, med såväl tjejerna som deras föräldrar som målgrupp. Målet är att fler tjejer ska tillåtas delta i olika verksamheter. Dock menar Lena Ekenberg är det viktigt att ta föräldrarnas rädslor på allvar och sedan förklara för dem att det inte är farligt att vistas till exempel på fritidsgården. Ett sätt att öka förståelse är till exempel mammadotter aktiviteter, just nu finns det dans på fredagar för de familjer som vill prova.

PÅ MÅNDAGAR ÄR DET tjejkväll på KFUMs fritidsgård i Gottsunda. Sju tjejer sitter i soffan och pratar om skolan. Heléne Roman, enhetschefen för KFUM Gottsunda fritidsgård och fritidsklubb, tar upp aktivitetsdagen på Alnäs som planeras just nu. Temat är ”fångarna på fortet” och tävlingen ska innehålla olika moment som kräver olika färdigheter. Stämningen livas upp och gamla minnen varvas med framtida önskemål om vad som kan göras.

– Kommer ni ihåg när vi sov över i Lurbo och jag trodde att en kille hade tagit sig upp till tjejernas rum, berättar Heléne Roman.

MED STOR INLEVELSE och mycket skatt från åhörarna, berättar hon hur hon hörde någon med mörk röst prata mitt i natten i tjejernas rum. Efter att hon hade väckt en annan av de medföljande fritidsledarna, gick de tillsammans upp för att hitta ingen mindre än Salli Rameh som pratade i telefon med sin bror. Heléne Roman härmar hur hon pratade då.

– Den där mörka rösten kan du ha an-

vändning av, säger hon till Salli Rameh. Salli skrattar.

– Tro mig, jag har haft det.

ATT INGA KILLAR FÅR vara med på måndagar tycker alla är positivt.

– När killarna är här tar de över. När vi är själva kan vi prata, vi tjejer förstår varandra bättre, säger Nora Malla.

Under den vanliga verksamheten, det vill säga när både tjejer och killar är på fritidsgården, finns ett speciellt rum där bara tjejer får vara. Det är fortfarande lite kallt men det ska inredas mera och bli lite mysigare. I det rummet ska tjejerna få vara själva och kunna göra det de egentligen efterlyser mest, att bara få vara. I övrigt bygger en stor del av verksamheten på att tjejerna själva ska komma på vad de vill göra. Ibland anordnas temadagar och temafester som uppskattas mycket.

– Fritidsledarna är underbara, de gör mycket för oss, säger Salli Rameh.

NÄR ÖVERNATTNINGAR eller resor planeras, händer det ofta att Heléne Roman ringer hem till föräldrarna för att prata med dem för att försäkra sig om att allting är i sin ordning.

– Det handlar om att bygga upp ett förtroende, både till ungdomarna och till deras föräldrar. Likaså har vi ett vakande öga över vilka spel och filmer vi köper in, vi har ett ansvar och vill visa en speciell omsorg för ungdomarna, säger Heléne Roman.

Som exempel tar hon upp det som hände alldeles nyss, nämligen att hon pratade med några mammor om deras döttrars medverkan i tidningen.

– Om jag säger att det är en bra idé och inget farligt då litar de på mig, säger hon.

Hon upplever många av tjejerna som kreativa och ambitiösa. En grupp har precis varit iväg till Madrid för att titta på deras favoritlag i fotboll – pengarna till

Föräldrarna ser att jag bär slöja och har ett förtroende för mig. Tjejerna ser att jag är lyhörd och vill hjälpa dem.

Hiba Qatanani

resan samlade de in själva. Men hon har också lagt märke till att tjejerna, i takt med att de blir äldre, blir alltmer stressade och splittrade. Många är oroliga för framtiden. Vid en temakväll om skolan fick tjejerna spåna om sin önskeskola – resultatet var en skola som är ganska lik den som finns men utan press.

EN HELT ANNAN förening men som drivs i Gottsunda Sisterhoods anda är Nejlikan. Liksom Gottsunda Sisterhood har Nejlikan sitt ursprung i dansen och teatern – allting började med att projektledaren Hiba Qatanani satte upp en dans-teaterpjäs tillsammans med unga tjejer. Namnet Nejlikan kommer ifrån ”nej – lika” som ska tydas som att vi är alla olika och unika. Dessutom är nejlikan Hiba Qatananis favoritblomma.

Hon beskriver sig själv som en person som kan agera förmedlare mellan familjer med invandrarbakgrund och det svenska föreningslivet.

– Föräldrarna ser att jag bär slöja och har ett förtroende för mig. Tjejerna ser att jag är lyhörd och vill hjälpa dem, säger hon.

Förtroendet och att vara en länk mellan olika världar är nyckeln för en ökad förståelse, menar Hiba Qatanani. Framtida målgrupp för Nejlikan kommer att vara mammorna, och även papporna. Målet är att få den gruppen kvinnor, alltså både mor och dotter, som vistas mest i hemmet, ut i samhället.

EN SÅDAN SATSNING som redan finns är Kristallens öppna förskola. Här är bara mammor och deras barn välkommen, just nu sitter de på golvet och sjunger svenska barnvisor tillsammans som på vilken annan öppen förskola som helst. Men här finns också SFI enbart för kvinnor och diverse kurser där användning av det svenska språket och information om det svenska samhället integreras. Verksamheten är ett resultat av Nadja

Nora Malla, Salli Rameh, Rafa El-Masri och Lina Abousultan är överens att killarna lätt tar över. Därför är det skönt att ha en kväll i veckan då bara tjejer får komma till fritidsgården.

Samsam Aden, Farah Maxamad och Parastou Hassanpour kommer hit med sina barn så ofta det går för att umgås och för att lära sig svenska.